LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2026-03-17

Närvarande: F.d. justitieråden Eskil Nord och Stefan Lindskog samt justitierådet Magnus Medin

EU:s bankpaket

Enligt en lagrådsremiss den 26 februari 2026 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet,

2. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,

3. lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173),

4. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),

5. lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,

6. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,

7. lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000),

8. lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,

9. lag om ändring i lagen (1996:1006) om viss finansiell verksamhet,

10. lag om ändring i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag,

11. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

12. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

13. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

14. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),

15. lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster,

16. lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

17. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

18. lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar,

19. lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,

20. lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution,

21. lag om ändring i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning,

22. lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,

23. lag om ändring i lagen (2018:677) med instruktion för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner,

24. lag om ändring i spellagen (2018:1138),

25. lag om ändring i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank,

26. lag om ändring i lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft,

27. lag om ändring i lagen (2026:000) om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

28. lag om ändring i lagen (2026:000) om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådena Malin Malmström och Therese Villard.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet

Inledning

Fråga är om en ny lag som innehåller bestämmelser om karens för arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen. Karens innebär att den karensskyldige under en viss tid är underkastad vissa begränsningar. Främst handlar det om att den som är underkastad karens inte får påbörja en ny anställning eller ett nytt uppdrag (ett engagemang) i vissa företag eller organisationer under en viss tid. Regleringen enligt det remitterade förslaget är i stora drag det följande.

Karensskyldighet gäller för dels generaldirektören och de andra styrelseledamöterna i inspektionens styrelse, dels övriga arbets- eller uppdragstagare som deltar i inspektionens tillsynsverksamhet. Under karenstiden har arbets- eller uppdragstagaren rätt till ersättning.

Beslut om karens och ersättning under karenstiden fattas av Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner (Karensnämnden) när det gäller styrelseledamöterna och Finansinspektionen när det gäller övriga arbets- eller uppdragstagare.

Av inledningen till författningskommentaren framgår att det som följer av lagen i fråga om karens och ersättning för andra arbets- eller uppdragstagare än styrelseledamöter bildar en del av anställnings- eller uppdragsavtalet. Vad som gäller för styrelseledamöter framgår inte av lagrådsremissen. Lagrådet håller emellertid före att även för dessa är de karensvillkor som följer av lagen en del av avtalsförhållandet mellan ledamoten och Finansinspektionen.

En grundläggande brist i det remitterade lagförslaget är enligt Lagrådets mening att den omständigheten att karensvillkoren är en del av anställnings- eller uppdragsavtalet inte tydliggörs och inte heller på det sätt som bör ske bildar utgångspunkt för regleringen.

Lagrådet har också ett antal strukturella och redaktionella synpunkter på det remitterade förslaget. Bland annat ifrågasätter Lagrådet om beslutsordningen avseende ersättning till den som är under karens behöver regleras i lagen. Vidare finns det en del luckor i lagförslaget.

För att Lagrådets synpunkter ska bli mer lättillgängliga har yttrandet lagts upp så, att Lagrådet efter en genomgång av paragraferna i det remitterade lagförslaget presenterar sina förslag i en sammanhållen lagtext (LR). Vid paragrafgenomgången av det remitterade lagförslaget kopplas då de viktigare förslagen till den relevanta paragrafen i LR. Självförklarande skillnader i förhållande till det remitterade lagförslaget kommenteras dock inte. Så inte heller språkliga skillnader utan materiell betydelse.

Paragrafgenomgång

1 §

Paragrafen anger vad lagen innehåller och vilka den omfattar.

I ett antal andra paragrafer finns det en tydliggörande förklaring av innebörd att det som föreskrivs bara gäller karens *enligt lagen*. Dessa förklaringar kan undvaras om det redan portalt anges att lagen gäller karens för vissa arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen, vilket sammanfaller med vad den innehåller.

När det gäller beskrivningen av vad lagen innehåller finns det i andra stycket en definition av karens. Denna är enligt Lagrådets mening för begränsad. Framför allt måste definitionen av karens knyta an till det

som utlöser den, nämligen att en viss ställning inom Finansinspektionen lämnas. Men även vad det innebär att vara under karens är för snävt hållet. Lagrådets förslag finns i **1 § LR**.

Lagens första paragraf bör begränsas till att ange vad lagen gäller, nämligen att det finns regler om karens i Finansinspektionen. Tredje stycket ger emellertid en precisering av vilka som är karensskyldiga. Snarare än en beskrivning av lagens tillämpningsområde utgör det en central materiell reglering. Bestämmelsen bildar därför lämpligen en egen paragraf. Se **3 § LR**. Som framgår av den föreslagna paragrafen föreslår Lagrådet för att förenkla framställningen i lagen också att de som omfattas av lagen benämns förtroendepersoner och att med särskilda förtroendepersoner avses generaldirektören och andra styrelseledamöter medan övriga arbets- och uppdragstagare betecknas övriga förtroendepersoner. Beteckningen hade lika väl kunnat vara tillsyns- eller insynsperson. Men en beteckning behövs för att undvika de alltför många krångliga skrivningarna i det remitterade lagförslaget.

I lagens inledning bör vidare genom en ny paragraf klargöras den rättsliga karaktären av det som följer av lagen när det gäller karens och ersättning. Det bör således av lagen framgå att karensskyldigheten och den rätt till ersättning som följer med skyldigheten bildar en del av avtalsinnehållet mellan Finansinspektionen som arbets- eller uppdragsgivare på den ena sidan och förtroendepersonen på den andra. Även det som föreskrivs i 6 § i det remitterade förslaget utgör rättsligt sett avtalsinnehåll.

Att vad som följer av lagen på ett liknande sätt som utfyllande lagbestämmelser bildar en del av anställnings- eller uppdragsavtalet föranleder frågan i vad mån avtalsfrihet kan gälla. Skyddsändamålet bakom karensregleringen tar sikte på en vidare intressebild än den

som knyter sig till avtalsparterna. Det handlar bl.a. om att skydda förtroendet för det allmänna (se avsnitt 14.3.5 i övervägandena). Lagens bestämmelser om karensskyldigheten som sådan måste därför vara tvingande.

Annorlunda förhåller det sig med frågan om en förtroendepersons rätt till ersättning. Den rätt till ersättning under karenstiden som lagen föreskriver är närmast att likställa med en avtalad rätt till ett periodiskt utgående avgångsvederlag. Det bör stå parterna fritt att såväl på förhand som under karenstiden komma överens om andra villkor för ersättningen än de som lagen föreskriver.

Det anförda leder till **2 § LR**.

Beträffande första stycket i 2 § LR är att notera att när det gäller karensfrågan som sådan – huruvida karensskyldighet gäller och i så fall hur länge – så är det innehållet i det meddelade beslutet som kommer att utgöra en del av avtalet. När det gäller ersättningsfrågan förhåller det sig annorlunda. Det hänger samman med att förtroendepersonen är bunden av prövningsmyndighetens beslut om karens men inte av ett beslut om ersättning. Se vidare under 11 och 12 §§.

I fråga om andra stycket i 2 § LR handlar frågan om avtalsfriheten främst om ersättningsfrågan, som parterna bör få reglera som de vill. Hur man ska se på frågan om avtalsfrihet när det gäller 6 § i det remitterade förslaget återkommer Lagrådet till.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om anmälningsskyldighet.

En otymplighet i det remitterade lagförslaget är att ärenden om karens ska handläggas av skilda myndigheter beroende på om det

rör sig om en särskild eller en övrig förtroendeperson och att det på fler än ett ställe anges vilken myndighet som ska handlägga vilka ärenden. Lagrådet föreslår att det hanteras på sätt som framgår av **4 § LR**.

När det gäller det materiella innehållet i den aktuella paragrafen så föreslår Lagrådet dels en sammankoppling med 8 § i det remitterade lagförslaget (se under 8 §), dels en ändrad placering i lagen, dels en redaktionellt förenklad utformning. Se **8 § LR**.

Lagrådet noterar att det remitterade lagförslaget föreskriver anmälningsskyldighet endast inför att ett engagemang ska påbörjas och inte när ett påbörjat engagemang som inte anmälts har förändrats så att det blir anmälningspliktigt. Också den situationen bör regleras. Se **9 § 1 LR**.

Inte heller regleras vad som gäller vid underlåten anmälan. Det bör övervägas i det fortsatta lagstiftningsarbetet. Lagrådets förslag finns i **11 § LR**.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur en anmälan ska göras och vad den ska innehålla. Lagrådet föreslår att första meningen i 9 § knyts till vad som föreskrivs i 3 § och att regleringen formuleras om och får en annan redaktionell placering. Se **10 § LR**.

4 §

Paragrafen inleds genom att ange att vid påbörjandet av en ny anställning eller ett nytt uppdrag i något av ett antal enumererade företag och organisationer ska arbets- och uppdragstagaren omfattas av karens. Skrivningen är enligt Lagrådets mening något oklar. Vad som avses måste dock vara att en förtroendeperson inte

utan tillstånd av prövningsmyndigheten får under karenstiden påbörja ett engagemang i något av de uppräknade företagen eller organisationerna. Det bör uttryckas klarare. Dessutom är första steget att förtroendepersonen ska anmäla sådana engagemang som paragrafen tar sikte på innan engagemanget påbörjas. Det bör vara paragrafens utgångspunkt.

Vidare bör vad som föreskrivs i 5 § första stycket 2 föras till denna paragraf, som också bör få en annan placering i lagen. Vissa ytterligare redaktionella ändringar är enligt Lagrådets mening befogade.

Det anförda ligger bakom **8 § LR**.

5 §

Paragrafen reglerar hur lång karenstiden ska vara och när den ska börja löpa.

Ett strukturellt problem med bestämningen av karenstiden är att den enligt det remitterade lagförslaget kan ha olika längd. Det går dåligt ihop med de bestämmelser i förslaget som utgår från att karenstiden har en viss given längd. Det gäller förtroendepersonens skyldigheter enligt 6 § liksom rättigheter enligt 7 § i det remitterade förslaget. Har exempelvis generaldirektören rätt till ersättning under tolv månader eller bara tre? Enligt det remitterade förslaget beror det på; karenstiden kan vara såväl tolv som tre månader.

Mot denna bakgrund föreslår Lagrådet att karenstiden för styrelseledamöterna bestäms till tolv månader. Se **5 § första stycket LR**. Det som i första stycket 2 i den remitterade paragrafen anges vara en fråga om karenstid hanteras lämpligen som en begränsande precisering av 4 § första stycket 5 i det remitterade förslaget. Se **8 § första stycket 5 LR**.

När det gäller karenstiden för övriga förtroendepersoner föreslår Lagrådet att karenstiden ska vara sex månader med en möjlighet för Finansinspektionen att besluta om kortare tid, dock inte kortare än tre månader. Se **5 § andra stycket LR**.

Vidare föreslår Lagrådet att andra stycket i den remitterade paragrafen bildar ett eget lagrum. Se **6 § LR**.

6 §

I paragrafen anges att den som är under karens ska förhålla sig lojalt på visst sätt. Skyldigheten är en del av avtalsinnehållet mellan förtroendepersonen och Finansinspektionen och kan vid ett åsidosättande enligt allmänna avtalsrättsliga principer läggas till grund för ett skadeståndsansvar mot inspektionen. En tvist i frågan ska då avgöras i den ordning som gäller för anspråk grundade på avtalet mellan Finansinspektionen och förtroendepersonen (se under 11 och 12 §§).

De krav som ställs på förtroendepersonen är emellertid enligt Lagrådets mening lågt ställda. Det bör därför finnas en möjlighet att skärpa kraven genom en reglering i anställnings- eller uppdragsavtalet. Det kan exempelvis handla om vissa specifika förbjudna anställningar eller uppdrag. Det kan också röra sig om påföljd om förtroendepersonen åsidosätter sin karensskyldighet. Det som parterna då avtalar kommer att på samma sätt som andra avtalsförpliktelser att bli en del av anställnings- eller uppdragsavtalet mellan förtroendepersonen och Finansinspektionen (se under 11 och 12 §§).

Det anförda leder till **7 § LR**.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt till ersättning under karenstiden. Den grundläggande principen är att förtroendepersonens avtalsenliga rätt till ersättning består utan skyldighet att vare sig utföra arbete eller eftersträva inkomst genom annan anställning eller uppdrag.

Ersättningen ska dock minskas med sådan inkomst som förtroendepersonen har uppburit till följd av att anställningen hos eller uppdraget för inspektionen har avslutats. Beträffande styrelseledamöter uttrycks det i avsnitt 14.3.9 i övervägandena så, att ersättningen bör minskas med inkomster från uppdrag som ledamoten under karenstiden har i stället för det uppdrag som han eller hon lämnade.

Regleringen i det remitterade förslaget är emellertid inte utformad på det angivna viset. Exempelvis innebär den remitterade regleringen att en sidoinkomst som en förtroendeperson har haft under anställningen hos inspektionen och fortfar att uppbära under karenstiden ska dras av från karensersättningen. Att det inte har varit avsikten framgår på det anförda stället i övervägandena. Ett annat exempel är att en deltidsanställning som påbörjas under karenstiden hade kunnat kombineras med en tidigare deltidsanställning hos inspektionen. Då bör den nya deltidsanställningen inte föranleda någon avräkningsskyldighet. Men enligt det remitterade förslaget gäller motsatsen. Bestämmelsen om avräkningsskyldighet bör därför formuleras om.

Av paragrafen bör också framgå att i frågor om ersättning gäller avtalsfrihet.

Lagrådet föreslår mot den angivna bakgrunden att paragrafen formuleras på det sätt som anges i **15 § LR**. Paragrafen bör placeras

efter alla paragrafer som på skilda sätt behandlar de skyldigheter som följer med karensen. Ersättningen är ju en kompensation för karensskyldigheten.

Beträffande uppdragstagare kan det inträffa att uppdraget är fullgjort när det avslutas. Det kan tyckas närliggande att ersättningen då bör svara mot möjliga inkomster från uppdrag som uppdragstagaren tvingas avstå från. Så är emellertid regleringen inte konstruerad, utan uppdragstagaren är berättigad till ersättning utefter vad han eller hon uppbar under uppdragsförhållandet med Finansinspektionen. När ersättningen är timbaserad låter sig dock denna inte bestämmas momentant vid tidpunkten för karenstidens början på det sätt som gäller i frågan om lönen till en arbetstagare. En möjlig schablon är då att utgå från snittet under en lika lång tid före karenstidens början som den beslutade karenstiden.

Bedömningen av om avräkningsskyldighet föreligger kan säkert många gånger bli komplicerad. I betraktande av att karensen är påtvingad utan påverkansmöjlighet för förtroendepersonen, så bör dock de bedömningssvårigheter som det kan föranleda inte gå ut över honom eller henne (jfr under 11 och 12 §§). Det bör därför övervägas att i lagtexten mer uttryckligen ange att avräkningsskyldighet bara föreligger i klara fall. Det skulle i så fall vara ett särskilt skäl för Finansinspektionen att avtalsreglera frågan på förhand, exempelvis så att karensersättningen uppgår till ett lägre belopp än vad lagen föreskriver men utan avräkningsskyldighet. Vid uppdragsförhållanden kan det rent av vara naturligt att avtala om att ingen karensersättning ska utgå, utan kompenseras uppdragstagaren för karensrisk redan genom hur uppdragsersättningen bestäms.

8 §

I paragrafen anges att beslut fattas av Karensnämnden när det gäller styrelseledamöter och Finansinspektionen när det gäller övriga arbets- och uppdragstagare. I Lagrådets förslag är den frågan redan avklarad med **4 § LR**.

I det remitterade förslaget anges vidare att prövningsmyndigheten beslutar inte bara om karens utan också om ersättning.

Som utvecklas under 11 och 12 §§ är ett beslut om ersättning inte bindande för arbets- eller uppdragstagaren. Den genom beslutet tillerkända ersättningens förenlighet med lagen kan prövas enligt den tvistlösningsmekanism som gäller för avtalsförhållandet. Med den utgångspunkten kan det sättas i fråga om inte alla ersättningsbeslut bör fattas av Finansinspektionen, dvs. även när det gäller ersättning till en särskild förtroendeperson. Vad det i praktiken handlar om är ju ett ställningstagande till vilken skyldighet Finansinspektionen har när det gäller ersättningsfrågan, och den bedömningsfrågan hör närmast hemma hos den som är ersättningsskyldig. Som Lagrådet ser det skiljer sig Finansinspektionens ställningstagande inte från andra ställningstaganden rörande inspektionens avtalsenliga skyldigheter. Ett ställningstagande kan vara rätt eller fel, och delas det inte av medkontrahenten kan denne få till stånd en rättslig prövning av frågan i den ordning som gäller för avtalsförhållandet.

Frågan bör övervägas i det fortsatta lagstiftningsarbetet. Om det leder till att Karensnämnden inte skulle ha att besluta i ersättningsfrågor bör också övervägas att i lagen inte reglera ersättningsfrågan på annat sätt än genom bestämmelsen om förtroendepersonens rätt till ersättning.

Hur en reglering i enligt med det sagda skulle kunna gestalta sig framgår av Lagrådets lagförslag, se bl.a. **8 och 13 §§ LR**.

I den remitterade paragrafens andra stycke finns det en bestämmelse om när ett beslut ska fattas. Den tar emellertid sikte på endast när beslutet föranleds av en anmälan. Som Lagrådet ser det kan Finansinspektionen behöva fatta ett beslut på eget initiativ. Se **11 § andra stycket 2 LR**. Regleringen av när prövningsmyndigheten ska fatta ett beslut behöver därför utvecklas något. Lagrådets förslag framgår av **13 § andra stycket LR**.

I den remitterade paragrafens tredje stycke anges när ett förestående engagemang först får påbörjas. Bestämmelsen återfinns i **14 § första stycket LR**. Det finns emellertid skäl att överväga hur man ska se på engagemang som redan har påbörjats. Lagrådets förslag i den frågan framgår av **14 § andra och tredje styckena LR**.

9 och 10 §§

I paragraferna finns det bestämmelser om ändrade förhållanden.

Första meningen i 9 § avser anmälan av ändringar av förhållanden som har angetts i en anmälan enligt 2 §. Den frågan bör regleras tillsammans med bestämmelsen i 3 § i det remitterade förslaget. Så sker i **10 § LR**.

Andra meningen i 9 § handlar om anmälan av sådana ändrade förhållanden som kan föranleda en ändring i fattade beslut om karens och ersättning. Den frågan bör regleras i anslutning till den paragraf som rör beslut om karens vid ändrade förhållanden, dvs. 10 § första stycket (dock att regleringen bara bör omfatta karensfrågan).

Regleringen i det remitterade förslaget är emellertid oklar.

Till att börja med finns det inget tydligt föreskrivet om förtroendepersonens möjligheter att få till stånd en ny prövning efter

att ett beslut har fattats. Lagrådets förslag i den frågan framgår av **12 § LR**.

Inte heller finns det föreskrivet något om hur Finansinspektionen ska förhålla sig om den finner anledning till en ny prövning men förtroendepersonen inte gör någon anmälan. Lagrådets förslag i den frågan framgår av **11 § LR**. Förslaget innebär att det ankommer på Finansinspektionen att se till att ärendet blir utrett och hanterat. En variant är att Finansinspektionen förelägger förtroendepersonen att göra en anmälan, men om förtroendepersonen inte vill medverka så leder det kanske inte så långt.

En ytterligare oklarhet gäller förutsättningarna för att ett beslut ska få ändras. Dessa bör ges en viss precisering. Så sker i **13 § första stycket andra meningen LR**.

11 och 12 §§

I 11 § finns det en bestämmelse om förbud mot att överklaga Finansinspektionens respektive Karensnämndens beslut om karens och ersättning. I 12 § första meningen lämnas en upplysning rörande lagen om rättegången i arbetstvister. I andra meningen föreskrivs det att bestämmelserna i 11–13 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inte ska tillämpas när det gäller ett beslut om karens och ersättning.

I avsnitt 14.3.11 i övervägandena uttalas att det inte ska finnas någon rätt till överprövning i förvaltningsdomstol av besluten utan vid en tvist om beslut om karens ska talan väckas vid domstol och handläggas enligt lagen om rättegången i arbetstvister. Lagrådet ställer sig bakom ett överklagandeförbud, se **17 § LR**, men har invändningar mot uttalandet i övrigt.

Beslut i *karensfrågor* bör enligt Lagrådets mening vara i alla avseenden exklusivt förbehållna prövningsmyndigheten. Det hänger till att börja med samman med beslutsfrågans karaktär. Lagens karensregler lämpar sig inte för en prövning i arbetsrättslig ordning (och än mindre så av en skiljenämnd, när parterna har avtalat om tvistlösning genom skiljeförfarande). Om en prövning av efterlevnadsskyldigheten av ett karensbeslut alls ska ske, så bör det handla om en överprövning i förvaltningsdomstol. Men här kommer tidsaspekten in i bilden. Det finns helt enkelt inte något tidsmässigt utrymme för en överprövning. Karenstiden kommer i de flesta fall att ha löpt ut innan något avgörande föreligger.

Någon prövning av skyldigheten att följa ett beslut om karens bör alltså inte kunna ske i vare sig den ena (se **17 § LR**) eller andra formen (se **18 § andra stycket LR**). Vad som beslutas av prövningsmyndigheten bör i stället gälla obetingat och oföränderligt för den som beslutet avser, så länge inte ändrade förhållanden föranleder annat. Fastän karensskyldigheten till sin karaktär är avtalsrättslig kan den exempelvis inte bli föremål för jämkning enligt 36 § avtalslagen. Inte heller bör Finansinspektionen (eller Karensnämnden) kunna lindra karensvillkoren i annan ordning än vad som gäller beträffande ändrade förhållanden.

Det sagda gäller de karensvillkor som är en följd av lagen. Sådana skärpta karensvillkor som parterna förutsätts kunna avtala om lever sitt eget liv. Det innebär bl.a. att prövningsnämndens beslut i frågor om karens ska grundas enbart på lagen. Vill Finansinspektionen få rättsligt fastställt eller genomdrivet det som parterna har avtalat om, så får det ske i den ordning som gäller för andra förpliktelser som förtroendepersonen kan ha enligt avtalet med inspektionen.

Avsaknaden av en möjlighet att genom en rättslig prövning bli befriad från ett beslut om karensskyldighet kan från rättsstatliga synpunkter

synas långtgående. Men karens gäller för en begränsad tid. Situationen skiljer sig i det hänseendet egentligen inte från att en lång uppsägningstid har avtalats. Vidare kompenseras den nackdel som en karensskyldighet innebär med en för den berörde förhållandevis generös ersättningsordning. Det finns också anledning att notera att förtroendepersonen kan få frågan om ett karensbeslut rättsenlighet prövad genom en skadeståndstalan mot staten enligt 3 kap. 2 § skadeståndslagen på grund av fel eller försummelse vid myndighetsutövning. Ett visst rättsmedel finns alltså.

När det rör sig om *ersättningsfrågor* är Lagrådets utgångspunkt att sådana beslut inte ankommer på Karensnämnden (se under 8 §). Alla ersättningsbeslut förutsätts således falla på Finansinspektionen. Fråga är emellertid då om internbeslut beträffande hur inspektionen ska förhålla sig. Tvister i ersättningsfrågor ska således i materiellt hänseende avgöras efter vad som föreskrivs i lagen (dvs. **15 § LR**) eller har avtalats alldeles oavsett vad som har beslutats i ersättningsfrågan. Parterna kan också förlikas.

Som har redovisats i det föregående utgår den remitterade regleringen beträffande tvistlösningsordningen från att lagen om rättegången i arbetstvister är tillämplig. Men med utgångspunkten att rätten till ersättning för en förtroendeperson är en del av avtalsinnehållet, så handlar det om den tvistlösningsordning som gäller för detta. Det kan bli lagen om rättegången i arbetstvister, men bara om den lagen gäller för avtalsförhållandet. Ifall det i stället handlar om ett uppdragsavtal vari det finns en skiljeklausul, så ska tvisten slitas genom skiljeförfarande om någondera parten begär det. Att det förhåller sig så bör framgå av lagen. Den för avtalsförhållandet tillämpliga tvistlösningsordningen omfattar då inte bara sådana ersättningsfrågor som uttryckligen regleras i lagen utan också exempelvis att Finansinspektionen begär återbetalning av utbetald ersättning.

Mot den angivna bakgrunden föreslår Lagrådet att 11 och 12 §§ i det remitterade förslaget ersätts med **16 och 17 §§ LR**. Till det kommer en ny paragraf rörande tvistlösningsordningen. Se **18 § LR**.

Beträffande tvistlösningsordningen finns det skäl att tillfoga följande.

Som har berörts i det föregående kan frågor rörande karensersättning tänkas vara avtalsreglerade. Hur en tvist om vad som följer av avtalet då ska avgöras faller utanför lagens föremål och ska därför inte regleras i denna, men att tvisten omfattas av den ordning som gäller för avtalsförhållandet är en självklarhet. En ersättningstvist som aktualiserar tillämpning av såväl lagen som avtalet kan således avgöras i ett och samma rättsliga förfarande.

Som också har berörts i det föregående kan en förtroendeperson rörande ett karensbeslut föra en skadeståndstalan mot staten enligt 3 kap. 2 § skadeståndslagen. Även det är en fråga som faller utanför lagen. Den situationen berörs således inte av 18 § andra stycket LR. Vad som gäller beträffande tvistlösningsordning för en sådan talan är inte alldeles givet, men det är inte en fråga som det här finns anledning gå in på.

Lagrådets lagförslag

Vad lagen gäller

1 § Denna lag gäller karens för vissa arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen.

Med karens avses att en person som har lämnat en särskild insynsställning hos Finansinspektionen under en viss tid därefter inte utan tillstånd får hos annan påbörja en anställning eller ett uppdrag (ett engagemang) som innebär risk för skador eller missbruk. Den som är under karens har enligt lagen även i övrigt vissa skyldigheter och rättigheter.

Avtalsförhållandet

2 § Det som beslutas om karens liksom det som följer av lagen i fråga om parternas rättigheter och skyldigheter under karenstiden bildar en del av avtalet mellan Finansinspektionen och arbets- eller uppdragstagaren.

Parterna får inte avtala bort det som föreskrivs i lagen i vidare mån än som anges särskilt.

Personer som omfattas

3 § De personer som omfattas av lagen är
1. generaldirektören och andra styrelseledamöter (särskilda förtroendepersoner), och
2. övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten (övriga förtroendepersoner).

Med förtroendeperson avses såväl särskild som övrig förtroendeperson.

Prövningsmyndigheter

4 § Med prövningsmyndighet avses
1. när ärendet avser särskilda förtroendepersoner, Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner (Karensnämnden), och
2. när ärendet avser övriga förtroendepersoner, Finansinspektionen.

Karenstiden

5 § Karenstiden för särskilda förtroendepersoner är tolv månader.

Karenstiden för övriga förtroendepersoner är sex månader eller den kortare tid som Finansinspektion beslutar, dock inte kortare än tre månader. På begäran av förtroendepersonen ska Finansinspektionen inom tre veckor besluta om karenstidens längd.

6 § Karenstiden börjar löpa
1. i fråga om särskilda förtroendepersoner, när styrelseledamoten avslutar anställningen eller uppdraget, och
2. i fråga om övriga förtroendepersoner, när arbets- eller uppdragstagaren inte längre deltar i tillsynsverksamheten.

Lojalitetsplikt

7 § En förtroendeperson ska under karenstiden sträva efter att agera på ett sådant sätt att det inte uppstår någon risk för
1. ekonomisk skada för Finansinspektionen,
2. otillbörlig fördel för någon enskild, eller
3. att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas.

Parterna får avtala att förtroendepersonen ska ha längre gående eller ytterligare skyldigheter än vad som anges i första stycket.

Anmälan om vissa engagemang

8 § En särskild förtroendeperson som avser att under karenstiden påbörja ett engagemang ska anmäla det till prövningsmyndigheten, om engagemanget gäller i
1. ett företag som står under tillsyn av Finansinspektionen,
2. ett utländskt företag som
a) bedriver verksamhet i Sverige, och
b) i hemlandet står under motsvarande tillsyn av en myndighet eller ett annat behörigt organ som ett sådant företag som avses i 1,

3. ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett värdepappersinriktat holdingföretag,

4. ett företag som, till ett företag som avses i 1 eller 2, tillhandahåller tjänster som är av betydelse för det företagets finansiella verksamhet, eller

5. en intresseorganisation på finansmarknadsområdet, men då endast om uppdraget avses påbörjat inom tre månader efter karenstidens början.

För övriga förtroendepersoner gäller första stycket den som inom ramen för sin anställning eller sitt uppdrag har förvärvat sådan information eller kunskap som gör att det planerade engagemanget medför risk för

– ekonomisk skada för Finansinspektionen,
– otillbörlig fördel för någon enskild, eller
– att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas.

9 § En förtroendeperson ska vidare till prövningsmyndigheten göra en anmälan när

1. ett påbörjat engagemang som inte anmälts har förändrats så att det blir anmälningspliktigt enligt 8 §, och

2. en betydande förändring har skett av innehållet i ett engagemang som prövningsmyndigheten har tillåtit.

10 § En anmälan enligt 8 och 9 §§ ska göras på det sätt och innehålla de uppgifter som prövningsmyndigheten bestämmer. Om förhållandena ändras ska anmälan kompletteras.

Underlåten anmälan

11 § Om en förtroendeperson har underlåtit att göra en sådan anmälan som avses i 8 och 9 §§, ska Finansinspektionen förelägga förtroendepersonen att inom två veckor lämna de uppgifter som inspektionen begär.

Om Finansinspektionen finner skäl för det ska inspektionen därefter

1. anmäla ärendet för prövning av Karensnämnden, om beslutet rör en särskild förtroendeperson, eller

2. själv pröva frågan, om beslutet rör en övrig förtroendeperson.

Ny prövning på förtroendepersonens begäran

12 § Ett beslut att inte tillåta ett engagemang ska tas upp till ny prövning, om förtroendepersonen med åberopande av ett bärande skäl begär det.

Prövningsmyndighetens beslut

13 § Prövningsmyndigheten beslutar om det finns hinder mot engagemanget. Om nya eller tidigare inte kända förhållanden föranleder det får beslutet ändras.

Ett beslut ska fattas inom tre veckor,

1. i anmälda ärenden, från det att en fullständig anmälan har kommit in till prövningsmyndigheten, och

2. i ärenden som Finansinspektionen ska avgöra på eget initiativ, från det att förtroendepersonen har eller skulle ha svarat på inspektionens föreläggande.

Påbörjande respektive avbrytande av engagemang

14 § I ett ärende med anledning av en anmälan enligt 8 § får engagemanget inte påbörjas innan tiden enligt 13 § andra stycket har löpt ut eller ett beslut har meddelats om att det inte finns något hinder mot engagemanget.

I ärenden som rör pågående engagemang får prövningsmyndigheten besluta att engagemanget i avvaktan på ett avgörande ska avbrytas, om det finns starka skäl för det.

I samband med ett beslut om att hinder finns mot ett pågående engagemang får på förtroendepersonens begäran en kortare avvecklingstid beviljas.

Ersättning

15 § En förtroendeperson har under karenstiden rätt till ersättning som motsvarar lönen eller arvodet vid karenstidens början.

Ersättningen ska minskas med sådana andra inkomster under karenstiden som förtroendepersonen inte skulle ha haft om anställningen i eller uppdraget hos Finansinspektionen hade fortgått.

Första och andra styckena gäller inte om parterna har avtalat om något annat.

Övriga bestämmelser

16 § Bestämmelserna i 11–13 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet ska inte tillämpas i ärenden om karens.

17 § Beslut i ärenden om karens får inte överklagas.

18 § Tvister mellan Finansinspektionen och förtroendepersonen i frågor om rättigheter och skyldigheter enligt denna lag ska avgöras i den ordning som gäller för parternas avtalsförhållande.

En förtroendeperson får dock inte föra talan om sina skyldigheter att följa vad prövningsmyndigheten har beslutat i fråga om hinder mot ett visst engagemang.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

1 a kap. 14 §

I det nya kapitlet 1 a finns bestämmelser om särskilda krav på vissa finansiella holdingföretag och blandade sådana företag. Ett sådant krav är att företagen hos Finansinspektionen ska ansöka om tillstånd

för det som kallas väsentligt förvärv av aktier m.m. och om tillstånd att verkställa en fusionsplan eller en delningsplan.

Enligt 14 § första stycket ska Finansinspektionen inom 60 dagar efter det att inspektionen bekräftat att en ansökan tagits emot meddela beslut om tillstånd för ett väsentligt förvärv (bedömningsperioden). Enligt andra stycket ska inspektionen anses ha beviljat tillstånd för förvärvet om inspektionen inom bedömningsperioden inte har meddelat beslut i fråga om ansökan. Enligt tredje stycket får inspektionen, om den beviljar tillstånd för ett väsentligt förvärv, besluta inom vilken tid förvärvet ska genomföras.

Utgångspunkten för bestämmelsen i första stycket är att inspektionen ska meddela ett tillstånd inom bedömningsperioden. Men det förefaller Lagrådet rimligt att inspektionen också bör ha ett utrymme för att i förekommande fall avslå en ansökan. Detta kan jämföras med vad som anges i andra stycket, som utgår från att inspektionen inte har meddelat ett beslut ”i fråga om” ansökan.

Enligt Lagrådets mening skulle det vara en fördel för tillämpningen om utgångspunkterna för första och andra styckena överensstämmer med varandra, förslagsvis så att också första stycket ska avse beslut ”i fråga om” ansökan.

I de fall inspektionen inte fattar beslut inom bedömningsperioden ska enligt andra stycket inspektionen ”anses ha” beviljat ett tillstånd. Det uppstår alltså ett fiktivt beslut. Det är uppenbart att ett sådant beslut ska ha samma rättsverkningar som ett faktiskt beslut om tillstånd enligt första stycket. Enligt Lagrådets mening bör därför författningskommentaren tillföras ett resonemang om hur detta fiktiva beslut bör dokumenteras eller på annat sätt konkretiseras hos Finansinspektionen. Ett ytterligare skäl för detta finns redan i tredje stycket, enligt vilket inspektionen får besluta inom vilken tid det

tillståndsgivna förvärvet ska genomföras. En sådan bestämmelse förutsätter att det finns ett beslut om tillstånd som kan tillföras ett tidsvillkor.

På grund av att även ett fiktivt beslut har rättsverkningar är det överklagbart, jfr här 11 kap. 1 § där det anges att inspektionens beslut enligt lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Den paragrafen är tillämplig också avseende fiktiva beslut.

Men fråga uppstår från vilken tidpunkt överklagandetiden ska beräknas. Vad gäller ordinära beslut startar en överklagandetid vanligen från när den klagande fått del av beslutet. Hur denna starttidpunkt ska bestämmas när det är fråga om fiktiva beslut är inte reglerat i lagen.

Det är dock angeläget att regleringen tillförs en bestämmelse hur överklagandetiden ska beräknas när det är fråga om fiktiva beslut som alltså ”ska anses” fattade efter en viss tidpunkt, i detta fall när en angiven bedömningsperiod upphör. En möjlig starttidpunkt för en överklagandefrist skulle därför kunna vara första dagen efter att bedömningsperioden upphört, dvs. samma dag som det fiktiva beslutet uppstår. Mot en så tidig startpunkt talar dock att ett faktiskt beslut på ett annat sätt än ett fiktivt uppmärksammar exempelvis en av ärendet intresserad borgenär på att överklagandefristen har börjat löpa. Det är därför inte givet från vilken tidpunkt så bör ske. Denna fråga bör uppmärksammas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Mot denna bakgrund föreslår Lagrådet dels att första stycket kompletteras så att Finansinspektionen ska meddela beslut ”i fråga om” ansökan, dels att åtminstone författningskommentaren tillförs ett resonemang om hur ett fiktivt beslut bör dokumenteras hos Finansinspektionen och meddelas externt samt hur ett sådant beslut förhåller sig till den överklagbarhet som följer av 11 kap. 1 §, dels att

frågan om överklagandetid avseende fiktiva beslut tas om hand i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

1 a kap. 16–18 §§

Paragraferna innehåller bestämmelser om särskilda tillsynsbefogenheter när det gäller väsentligt förvärv i strid mot Finansinspektionens beslut. Enligt 16 § får inspektionen då besluta att förvärvaren inte får företräda det ifrågavarande innehavet vid stämma. Av 17 § följer att innehavet inte ska räknas med vid stämmobeslut som kräver kvalificerad majoritet. Och i 18 § anges att tingsrätten på begäran av Finansinspektionen får utse särskild förvaltare att företräda aktierna eller andelarna, om det finns särskilda skäl för det.

Det ligger i sakens natur att den situation som regleras i paragraferna kan vara konfliktfylld och dessutom fordra viss skyndsamhet i hanteringen. Mot den bakgrunden är det ett problem att regleringen är något komplex och rymmer flera bedömningsfrågor som ska avgöras av skilda domstolar. Frågan är om regleringen kan förenklas.

Artikel 27e i kapitaltäckningsdirektivet påbjuder att rösträtterna för ett otillåtet innehav inte får utövas eller att avgivna röster ska förklaras ogiltiga. Det kravet är tillgodosett genom 16 §.

Av författningskommentaren framgår att 17 § är utformad efter förebild av 14 kap. 8 § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 18 § efter förebild av 9 § samma kapitel. Det anges emellertid också att båda paragraferna delvis genomför artikel 27e i kapitaltäckningsdirektivet. Lagrådet kan inte se att så är fallet. Artikeln är redan genomförd genom 16 §.

Beträffande 14 kap. 8 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, som alltså är förebild för 17 §, är att märka att vad som där föreskrivs förklaras av att det i den lagen inte finns någon motsvarighet till 16 §. För att säkerställa syftet med den lagens förvärvsförbud valdes således den ordning som nu upptas i 17 § i det remitterade förslaget, men som direktivet inte kräver.

Som också redan nämnts är 18 § i det remitterade förslaget hämtad från 14 kap. 9 § lagen om bank- och finansieringsrörelse. Men bestämmelsen hänger ihop med 8 § i samma kapitel. Således gäller inte vad som föreskrivs i den senare paragrafen, om en särskild förvaltare har utsetts. Eller med andra ord så är särskild förvaltare ett alternativ till att rösterna inte räknas. Det är en rimlig ordning, som dock skulle vara oförenlig med det aktuella direktivkravet. Men även utan den koppling som föreligger mellan 14 kap. 8 och 9 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse framstår 18 § i det remitterade förslaget som oförenlig med direktivkravet. Paragrafen innebär ju att rösträtten får utövas i vissa fall, om än av en särskild förvaltare.

Lagrådet föreslår mot bakgrund av det anförda att 17 och 18 §§ i det remitterade förslaget utgår. Om ett förvärvsförbud har trotsats räcker det med att rösträtten inte får utövas, och det blir en enklare och tydligare ordning att allmän förvaltningsdomstol sammantaget kan avgöra frågorna om förvärvsförbud och företrädarförbud och att inga andra frågor utestår att avgöra.

Ett särskilt skäl för det anförda är att vad det aktuella direktivet påfordrar är att neutralisera förvärvarens möjlighet att åstadkomma beslut, inte att sänka tröskeln för andra aktieägare eller medlemmar att uppnå kvalificerad majoritet när det krävs.

Om Lagrådets förslag följs finns det anledning att utforma 16 § mer i anslutning till det aktuella direktivet sålunda att det anges att

rösträtten inte får utövas för det ifrågavarande innehavet. Det skulle då också bli tydligt att efter ett beslut av Finansinspektionen ställs förvärvaren i fråga om aktiebolag som om han eller hon inte längre var antecknad i aktieboken och i fråga om föreningar som om han eller hon hade uteslutits.

För frågan om regleringens effektivitet har det emellertid också betydelse ifall ett beslut om förbud att utöva rösträtten för det ifrågavarande innehavet gäller omedelbart. Så kan synas följa av 35 § andra stycket förvaltningslagen. Men frågan är om ett sådant beslut får fattas utan att ett beslut om förvärvsförbud får verkställas. Och hur det förhåller sig med tillämpningen av 35 § förvaltningslagen beträffande den senare frågan framstår inte som givet. Spörsmålet bör övervägas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

1 a kap. 34 §

Paragrafen handlar om att inspektionen ska besluta om tillstånd att verkställa en fusionsplan inom bedömningsperioden. Om så inte sker inom perioden ska inspektionen anses ha beviljat tillstånd. Paragrafen motsvarar alltså i dessa delar det som sägs i 1 a kap. 14 §.

Det som Lagrådet angett och föreslår beträffande 1 a kap. 14 § gör sig alltså gällande i tillämpliga delar också beträffande förevarande paragraf.

1 a kap. 35 §

Enligt paragrafens första stycke punkten åtta ska Finansinspektionen avslå en fusionsansökan om

> fusionen genomförs för otillbörliga eller bedrägliga ändamål som leder till att unionsrätten eller nationell rätt undgås eller kringgås eller som syftar till detta, eller för brottsliga ändamål …

Formuleringen rymmer en betydande språklig förbättringspotential. Lagrådet föreslår en omformulering sålunda att fusionsansökningen ska avslås om

> fusionen genomförs för ändamål som är brottsligt eller medför eller syftar till ett otillbörligt kringgående av unionsrätten eller nationell rätt …

Innehållsmässigt är formuleringarna identiska med den skillnaden att det i Lagrådets förslag talas om ”otillbörligt kringgående” i stället för att som i det remitterade lagförslaget om ”otillbörliga eller bedrägliga ändamål” och ”undgås eller kringgås”. Men det som är bedrägligt kan inte vara annat otillbörligt, om det inte rent av är brottsligt. Och det är svårt att se att den rätt som ”undgås” inte också ”kringgås”.

Under föredragningen har mot den föreslagna omformuleringen invänts att flera bestämmelser i aktiebolagslagen är utformade på motsvarande sätt (se 23 kap. 45 a § 2, 24 kap. 46 § andra stycket 2 och 24 a kap. 23 § 3). Den invändningen har Lagrådet mött förut. Men om den skulle vara bärande, så skulle en dålig formulering som finns i flera lagar inte kunna rättas till utan att alla lagar rättades samtidigt. Till det kommer den grundläggande principen att god samhällsutveckling fordrar att det som kan förbättras ska förbättras. Små förbättringar ska inte underskattas. Myrstacken är byggd av barr.

1 a kap. 43 och 44 §§

I 1 a kap. 40–47 §§ finns bestämmelser om inhemska delningar. Bestämmelserna gäller för vissa slags finansiella företag. Det överlåtande bolaget ska underrätta Finansinspektionen när delningsplanen har börjat gälla i samtliga bolag. Inspektionen ska bekräfta mottagandet av underrättelsen.

Enligt 43 § ska Finansinspektionen, vid en delning som ingår i samma grupp, yttra sig till Bolagsverket inom en viss tid efter det att

mottagandet av underrättelsen bekräftades (inom bedömningsperioden).

I 44 § finns ytterligare en bestämmelse om tidsfristen för Finansinspektionens yttrande. I den anges att yttrandet ska ges in till Bolagsverket inom två arbetsdagar från det att bedömningsperioden gått ut.

Bestämmelserna i 43 och 44 §§ har sin bakgrund i den EU-rättsliga regleringen. De är dock, som framgått, motstridiga. Lagrådet föreslår att bestämmelsen i 44 § utgår.

När det gäller 43 § finns det vidare i andra stycket en bestämmelse i vilken det föreskrivs att Finansinspektionen inte ska anses ha några synpunkter på delningen om inspektionen inte yttrar sig inom bedömningsperioden. Denna bestämmelse är svår att förena med regleringen i övrigt, som synes utgå från att Finansinspektionen inte kan underlåta att avge ett yttrande. Lagrådet föreslår därför att andra stycket i 43 § utgår.

I författningskommentaren till 44 § anges att paragrafen innehåller bestämmelser som gäller i fråga om delningar mellan bolag som ingår i samma grupp. För det fall att avsikten är just den, nämligen att bestämmelserna ska begränsas till sådana delningar och alltså inte gälla även delningar mellan bolag som inte ingår i samma grupp, måste begränsningen komma till uttryck i lagtexten (jfr 43 §).

1 a kap. 53 §

Beträffande formuleringen av paragrafens första stycke punkten nio gör Lagrådet motsvarande anmärkningar som under 1 a kap. 35 §.

1 a kap. 54 §

Paragrafen handlar om att Finansinspektionen ska besluta om tillstånd till att verkställa en delningsplan inom bedömningsperioden. Om så inte sker inom perioden ska inspektionen anses ha beviljat tillstånd. Paragrafen motsvarar alltså i dessa delar det som sägs i 1 a kap. 14 §.

Det som Lagrådet angett och föreslår beträffande 1 a kap. 14 § gör sig alltså gällande i tillämpliga delar också beträffande förevarande paragraf.

5 b kap. 10 och 11 §§

5 b kap. innehåller bestämmelser om Finansinspektionens tillsyn över tredjelandsfilialer och om krav som sådana filialer ska uppfylla.

Av 10 § första stycket framgår att Finansinspektionen, om tillgångarna uppgår till ett visst belopp, ska bedöma om en tredjelandsfilial är systemviktig och om dess verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige och inom EES. I andra stycket finns en bestämmelse om beräkningen av det belopp som anges i första stycket.

Om filialens verksamhet bedöms medföra sådana allvarliga konsekvenser får Finansinspektionen, enligt paragrafens tredje stycke, begära att filialen vidtar vissa åtgärder.

Innan det kan bli aktuellt att enligt 10 § tredje stycket begära att filialen vidtar åtgärder måste Finansinspektionen ha underrättat berörda utländska behöriga myndigheter om sin bedömning samt, när det föreligger olika syn på bedömningen, försökt komma överens

med dem. Även Europeiska bankmyndigheten ska ha underrättats. Det sagda framgår av 11 §.

Enligt Lagrådets mening brister regleringen i kronologi.

Lagrådet föreslår att första och andra styckena i 10 § bildar en egen paragraf. Därefter, i en nästföljande paragraf, bör regleras Finansinspektionens skyldigheter att samverka med berörda utländska behöriga myndigheter och med Europeiska bankmyndigheten. Slutligen, i en tredje paragraf, bör regleras det beslut som Finansinspektionen får fatta sedan skyldigheten att samverka har fullgjorts.

Vidare noterar Lagrådet att det i det remitterade förslaget (11 §) anges att Finansinspektionen ”ensam” ska fatta beslut enligt 10 §. Detta torde vara självklart och bör inte anges i lagtexten.

För fullständighetens skull bör det vidare enligt Lagrådets mening framgå av lagtexten, i den paragraf som reglerar det beslut som Finansinspektionen får fatta, att de utländska behöriga myndigheterna och Europeiska bankmyndigheten ska underrättas, inte endast när det inte fattas något beslut om att filialen ska vidta åtgärder, utan även när det fattas ett sådant beslut.

Lagrådet föreslår att paragraferna utformas enligt följande.

> 10 § Om det totala värdet på tillgångarna för de filialer inom EES som ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget uppgår till ett belopp som motsvarar minst 40 miljarder euro, ska Finansinspektionen bedöma om tredjelandsfilialen är systemviktig och om dess verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES.
>
> Beloppet ska beräknas utifrån ett genomsnitt av tillgångarna för de tre närmast föregående räkenskapsåren eller i absoluta tal för minst tre av de fem närmast föregående räkenskapsåren. Vid bedömningen ska Finansinspektionen tillämpa artiklarna 48i.2 och 131.3 i kapitaltäckningsdirektivet.

11 § Finansinspektionen ska lämna sin bedömning enligt 10 § till övriga berörda behöriga myndigheter och Europeiska bankmyndigheten.

Om någon av de behöriga myndigheterna invänder mot bedömningen, ska Finansinspektionen, inom tre månader och i samverkan med Europeiska bankmyndigheten, försöka komma överens med myndigheterna.

12 § Om Finansinspektionen sedan skyldigheterna enligt 11 § har fullgjorts gör bedömningen att tredjelandsfilialens verksamhet medför allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES, får inspektionen besluta att filialen ska

1. omstrukturera eller begränsa sin verksamhet, eller
2. lämna upplysningar enligt 6 kap. 1 § eller vidta sådana åtgärder som avses i 8 kap. 1 a §.

Finansinspektionen ska underrätta övriga behöriga myndigheter och Europeiska bankmyndigheten om ett sådant beslut. Underrättelse ska ske även om det inte fattas något beslut om att filialen ska vidta åtgärder.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.